

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul parohii cl. I 500.000 Lei
pe un an: „ cl. II 400.000 Lei

parohii cl. III 300.000 Lei
particulari . . . 300.000 Lei
în străinătate 1.500.000 Lei

Redactor: Prot. A. FAUR

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Malinovski Nr. 18.

„Pentru că de este sfântă
pârğa, sfântă este și
frământătura; și de este
sfântă rădăcina, sfinte
sunt și ramurile“.

Romani 11, 16.

BOII LUI CODREA CODRESCU

„Și eu socotesc că pătimirile
vremii de acum nu se pot ase-
măna cu slava cea viitoare ce
va să se descopere nouă“ (Rom.
8, 18).

Semnele tainice ale vremii
noastre sunt mai ispititoare de
tălcuit decât întâmplările trâm-
bițate pe uliți. O iluminare a
cerului în miezul nopții, netă-
cuită de știința astronomică
ne este prilej sincer pentru mai
multă luare aminte decât cine
știe ce ispravă a unui cățără-
tor pe stânci din munții Hi-
malaia.

În rânduiala năcazurilor so-
ciale, asemenea avem deseori
prilej să adastăm asupra unor
întâmplări mici la înfățișare dar
mari în tălcul lor; întâmplări
cari ar fi putut prinde rugina
uitării, dacă nu s'ar fi izvodit
meștesugul scrisului și voința
noastră hotărâtă de a le pomeni
tuturora.

*

În obștea dreptcredincioșilor
din comuna Lăturenii se află,
din mila Domnului, credincio-
sul Ion Codrea Codrescu.

Când s'a priticcit gândul cel
bun de a se face „casa lui
Dumnezeu“ din sat, toți au mij-
locit după puterea lor cu ceva:
unii cu lucrul, alții cu lucru
și cu bani.

Dar mândria românească, care
adesea s'a arătat în frumusețea
și măreția sfintelor biserici, a
întrecut curând daniile, și pun-
ga „Comitetului de construcție
a bisericii din Lăturenii“ s'a
ușurat foarte. Biserica era zi-
dită, da-i mai trebuia multe.
Stătea, ca o rugăciune netermi-
nată și sub arșița vremii, părea
un semn de umilință pentru ne-
voile multe cari frământă azi
trudita viață a țaranilor noștri.

Impasul era greu. Nevoile
multe. Oamenii cercetau cu
frunțile încrețite căile cerului
pentru ploaie, ascultau glasul
tăunilor ascunși pe sub streșini
după secatul bălților și tris-
tețea câmpurilor arse, sămăna
cu arșița din sufletele bieților
oameni.

De undeva, dintr'un isvod ne-
cunoscut minții noastre, pe care

însă Bunul Dumnezeu îl va fi
știind, gândul cel bun a răsă-
rit. Și lacrima bucuriei a ume-
zit inima unde încolțise gândul:
„Biserica trebuie s'o gătam, ca
să fie mărturie pentru noi că
cele dintăi lui Dumnezeu dăm“.

Vasul ales în care a încolțit
acest gând bun poartă numele
de: *Ion Codrea Codrescu*,

Se va fi dus omul, la pri-
pasul serii în grajd, s'a uitat
frățește la boii care rumegau
cocenii uscați și mângâindu-i
le-o fi pus juvăt între coarne,
ca să mâie la drum.

Când a fost să-i numere banii,
ochii omului s'au întâlnit cu
ochii boilor, care clipeau la fel
și, mare ni-i ispitirea să spu-
nem că lăcraimau pe din două.

Boii se despărțeau de stăpă-
nul lor și omul își dădea or-
tacii de muncă. Cu banii de pe
boi Ion Codrea Codrescu s'a
dus la preoț și l-a rugat să-i
primească pentru biserică. Ca
la puțină vreme — acum trei
săptămâni — biserică să fie
gata, iar P. S. S. Episcopul
Nicolae s'o poată târnosi.

N'am văzut biserică din Lă-
turenii, dar de când știu această
istorie a ei, văd în orice cli-
pită ochii lui Ion Codrea lu-
minați de lacrimile bucuriei
privind biserică isprăvită. Și-a-
lătura de ochii omului, în po-
vârnișul zării, văd ochii boilor
plecați pe ruda carului, sau o-
pintiți în greul plugului ia nou-
lui lor stăpân.

Dumnezeu, care toate le rân-
duește după înțelepciunea Lui,
vede și răsplătește. Răsplata lui
Ion Codrea Codrescu nu va adasta
mult. Dacă inima lui saltă după
bucuria psalmistului și cugetul
lui a început a trăi bucuria fap-
tei împlinite spre mărirea lui
Dumnezeu, cum socotesc a fi —
răsplata cea mai mare a aflat-o.
Căci inima împăcată și cugetul
plin de smerită bucurie, sunt
darurile cele mai de preț din
viforoasa noastră petrecere pe
pământ.

Dar la un alt tălc am vrut
să ajung. Dacă inima vredni-
cului Ion Codrea n'ar fi fost
aprinsă de gândul cel mare, de

a se face ctitor de biserică prin
boii lui, și — după obiceiul cel
mai des — și-a fi cumpărat pe
bani strae, sau o lată de pă-
mânt, sau și-ar fi făcut un grajd
nou cu țigla lucitoare, ce s'ar
fi ales din toate?

Straele, după rânduiala lor,
s'ar fi rupt; pământul s'ar fi
împărțit între erezi și grajdul
s'ar fi povârnit cu vremea către
pământ. Ba mai mult, văzând
ortacii lui bunăstarea omului la
vreme de năcaz, în cei mulți
s'ar fi trezit neghina invidiei.
Fiindcă bogăția rău înțeleasă și
mai ales îmbuibarea, în vre-
mele de azi, este păcat față de
drăcia și năcazul care bântue
pe cei mulți.

Dar boii lui Ion Codrea s'au
prefăcut, prin minunea darului
inimii lui, în cărămizi, în icoane,
în sfeșnice, în vase și'n chi-
puri aurite din biserică satului.
La aceste chipuri vine în fie-
care ceas badea Ion și, după
sorocul zilelor lui, vor veni ne-
poții și megieșii să se închine,
la vreme de bucurie sau întris-
tare. Alți oameni vrednici vor
adauge alte dani și banii de pe
boii lui, nu se vor isprăvi în
veci, cât timp credința și vred-
nicia românească va fi pe a-
ceste plaiuri. Și ce-a zidit darul
lui azi, mâine se va înmulți
prin darul altora, *fiindcă isvor*
veșnic de zidire este inima cu-
rată și sufletul înlăcrimat de
dragoste și recunoștința față
de Dumnezeu.

Inima curată a enoriașului
Ion Codrea l-a îndemnat să se
despartă de bunii lui tovarăși
de muncă ca să facă pârğa de
sfârșit bun bisericii lui Dum-
nezeu.

Și pentru că sfânt a fost gân-
dul lui, sfînțitoare fi este fapta.
În plin veac de preocupări ome-
nești, Ion Codrea Codrescu își
vinde boii ca să dea bani preo-
tului pentru terminarea bisericii.

Dacă lumea aceasta și mai
ales neamul acesta ar fi ajuns
asemenea Sodomei, fapta mare
a țaranului Ion Codrea ar fi
fost prilej de mântuire pentru
noi toți.

Neamul care a născut astfel
de oameni nu are a se teme
de istovirile trecătoare, iar Bi-
serica ce are astfel de fii nu
se va povârni niciodată.

*

Ca un ultim gând, la vremea
inserării, când însemnez pe ră-
bojul acestei foi fapta lui Ion
Codrea Codrescu, îmi iau în-
găduința să-l rog, să-mi pri-
mească și îmbrățișarea mea fră-
țească pentru fapta lui de cre-
știn. Bunul Dumnezeu să-i dea
pacea din lumea aceasta și loc
în corturile dreptilor în împă-
răția cerurilor.

Și oamenii din Lăturenii sau
de aiurea să nu uite glasul apo-
stolului Pavel, care zice către
Romani: „de este sfântă pârğa,
sfântă este și frământătura; și
de este sfântă rădăcina, sfinte
sunt și ramurile“ (11, 16).

Părintele GHEDEON

Hramul Mănăstirii dela Toplița (Mureș)

Duminecă 20 Iulie a. c. în
ziua de Sf. Proroc Ilie —
la sf. Mănăstire dela To-
plița (prot. Reghin) P. S.
S. Episcopul Nicolae va să-
vârși sf. slujbă îndatinată.
Și pe această cale C. Preoți
sunt poftiți a fi de față
pentru a sluji în sobor, îm-
preună cu credincioșii de
pe valea Mureșului.

*

De Sfânta Marie (15 Aug.)
a. c. P. S. S. Episcopul Ni-
colae se va afla la Mănă-
stirea Rohia pentru a sluji
cu un mare sobor.

Cucernicii preoți din ve-
cinătatea mănăstirii și cei
ce au credincioși care merg
în pelerinaj, sunt invitați a
veni în fruntea obștei atât
pentru a participa, cât mai
ales a sluji dimpreună cu
P. S. S. Episcopul Nicolae
și cu tot poporul.

Gimnaziul Moților din Baia de Arieș

După 71 de ani dela memoriul Mitropolitului Andrei Șaguna, la Guvernul Austriac, pentru a dobândi un număr de școli secundare pentru România din Munții Apuseni, la Abrud, Baia de Arieș, Brad, Hațeg, Alba-Iulia, rămas nesatisfăcut. Moții din Valea Arieșului, a fost dăruiti cu un gimnaziu de băieți numai la 1922 de Guvernul României întregite, chiar în centrul Munților Apuseni. Poate nicio școală secundară din mediul rural din întreaga țară, n'a avut să înfrunte toate vijeliile desființării lor periodice, 5 la număr, ca acest gimnaziu, care azi este o mândrie a școlii românești, ca disciplină, spirit de progres, conștiință cetățenească, cât și ca structură socială, având elevi numai din pătura muncitoare a țăranilor Moți și a minierilor din ținutul Arieșului. Strălucirea lui a fost dată de un corp didactic, tânăr, în continuă primenire și de ambianța unui mediu puternic românesc, care l-a susținut, cu scilpiri de faptă și eroism ce se poate desprinde din toate paginile și inspecțiile didactice ale organelor Ministerului Educației Naționale. Au pătruns prin această școală în 25 de ani peste 2475 copii și au ieșit absolvenți, în 22 de serii 384, trecând pe sub mâna a 116 profesori și 6 directori, toți destoinici și cu aceleași îndrumări sănătoase, în frunte cu primul director, defunctul I. Ardeleanu dela Arad, continuând cu Dl. Gheorghe Alexandru dela Târgul Sulița-Botoșani, care a avut școala sub conducerea sa 12 ani, Păr. Consilier Augustin Faur, azi la Episcopia din Cluj, Profesorul Tului Racota, azi la Sighișoara, I. Voiculescu, Vasile Trifu, moș și el, conducând școala 4 ani încheiați, urmându-i actualul director, tânărul profesor și teolog Vasile Harda, ieșit chiar din rândurile elevilor acestui gimnaziu.

Comemorarea primului sfert de veac a fost o adevărată biruință a unor eforturi de atâtea ori retezate prin comprimări bugetare, chiar când era vorba de moți, cărora țara nu le va putea precupeții niciodată, fără rama de ajutoare „ce cad dela casa bogatului“.

Serbarea jubilară dela 15 Iunie a.

c., a cuprins un program bogat și variat: Cuvântarea plină de date istorice și statistice; eforturile unor bărbați de seamă luptători pentru cauza Moților ca Profesorul Dr. Lazar Chirilă, neostenitul călător și conducător de delegații, defunctul protopop Vasile Gan, Protopop în retragere Vasile Șpan, Profesor Gh. Alexandrescu, fost director și alții. Nu putem să uităm înaltele personalități ca: neuitatul patriarh Miron, repausatul episcop Nicolae Ivan, Prea Sfințitul Episcop Nicolae Colan, precum și oamenii politici din toate partidele a căror nume este lung de înșiruit, care au mai crezut în răsplata luptelor Moților și n'au lipsit, să intervină ca gimnaziul acesta, azi școală model pe țară, să-și curme viața sa. Jubileul într'adevăr, a arătat că instituția era necesară și că ea și-a dat contribuția din plin pentru cultura țării. Grație ei, azi, poți prinde cu ochii în satele Văii Arieșului, țăranii cărturari, cu gazetă în casă, cu gospodărie rânduită și cetățeni cu o conștiință civică și națională, șlefuită prin cultură.

Din istoricul său desprindem că a fost înființat la 1922, sub Ministeriatul dlui Dr. C. Angelescu, ca școală civilă, tip vechiu ardelean, cu transformările ulterioare determinate de legislația școlară a țării, ajungând să ia caracterul unui gimnaziu mixt, forma lui de acum, adăugându-i-se clasele unui gimnaziu unic de băieți și fete.

A avut în trecut și un internat ce n'a putut fi consolidat din cauza sgârceniei vistiernicilor noștri.

N'a putut fi continuată nici construcția începută la 1924, tot pentru această pricină, ori să se ridice un etaj pe actuala și frumoasa clădire școlară, proprietatea bisericii ortodoxe, ce a închiriat-o cu valoarea de 1 leu, făcând unul din cele mai generoase gesturi ca parohie de munte, fără sesii parohiale.

Programul jubilar a fost întocmit și pregătit prin iscusința profesorilor: Vasile Harda director, Preot Ibrim Bordea cu muzica, Prea Cuviosul Ierodiamon Vartolomei Anania, dela sfânta mănăstire „Martirii Neamului“ din localitate, cu colaborarea Dșoarei Maria Gheorghiu, cu dansurile naționale. Trupa de tineri școlari ai gimnaziului, au pus în scenă cu un simț artistic remarcabil „Femeia îndărătnică“, comedie în 5 acte de Shakespeare.

Am dori, la jubileul primului sfert de secol al acestui gimnaziu, chiar în vârtejul unor comprimări bugetare atât de necesare ca școala aceasta să fie dăruită, ca o răsplată specială pentru Moți, cu un internat de 100 de elevi al cărui proiect se află de trei ani gata la Casa Școalelor; să i se termine construcția noului local, începută, ce împlinște și ea, aproape anul jubilar; să i se aprobe și clasa V-a a cursului de liceu, începând cu luna Septemvrie a anului curent, Baia de Arieș fiind o stațiune climaterică aproape neîntrecută de alte regiuni. Ca în felul acesta să dăruiască Țara Românească, Moților cea ce nu se dăruise de Guvernul Aus-

triac la 1851, cu toate memoriile nenumărate ale Mitropolitului Andrei Șaguna. Până la împlinirea acestor desiderate, problema culturală a Moților din Valea Arieșului, rămâne numai în parte rezolvată.

La începutul celui de al doilea pătrar de veac dorim Gimnaziului „Petre Șpan“ acest „Alma mater“ a Moților, să ajungă la clipe de liniște, nu în volbură ca în primul sfert de veac, semicentenarul și centenarul unui trecut de cultură, pecetluit cu mireasma sufletului neprihănit a unei populații atât de omenie și de eroică ca a Moților.

Radu Arleşanu

Ctitorul Hoaza Gligor

In luna Mai a. c. s'a împlinit un an dela moartea ctitorului bisericii ort. din Poșaga de jos, Hoaza Gligor. Conform tradiției bisericii noastre, se cade a ne aduce aminte de binefăcătorii sfințelor lăcașe.

Acum este cel mai nimerit prilej pentru a sublinia din nou, cât de importantă a fost contribuția sa la edificarea bisericii ortodoxe din loc.

Hoaza Gligor s'a născut la 1865, din părinți plugari. Invață carte dela Bârdea Toma și dela tatăl său Hoaza Dumitru, care era cantor.

Era un om foarte religios și bun creștin. Nu lipsea dela biserică nici într'o duminică sau sârbătoare. Tipicul slujbelor și cântările le știa pe dinafară, doar din cand în cand mai arunca ochii pe cărți.

Ii plăcea mult să citească cazonia în dumineci și sârbători, când erau mai mulți oameni.

Da la o parte perdeaua dela ușa din dreapta și întreba: „Părinte, astăzi citim cazonia?“ La răspunsul afirmativ, începea numaidecât badea Gligor din strana dreaptă: „Cazonie la Duminica IV-a după Rusalii“.

— „In vremea aceea...“

Toți oamenii erau numai ochi și urechi.

Când ajungea badea Gligor cu cititul la unele părți mai mișcătoare, auziam câte un bătrân oftând din mulțime:

— „Așa... zo... hîi...“ iar badea Gligor sucea din cap și-și scotea batișta „țijotoare“ să-și șteargă lacrimile de pe față.

Prin anul 1926/28 parohienii din Poșaga la îndemnul C. Paroh Alex.

Rușdea, luară hotărîrea să-și ridice un nou locaș de închinare; cel vechiu era mic și neîncăpător față de populație. Zis și făcut!

Insă, pe când lucrarea era la jumătate, banii adunați în acest scop s'au terminat. Preotul adună comitetul de construcție să ia o hotărîre. Unii erau de părere să sisteze lucrarea, alții să ia bani din bancă. Câți înși, atâtea păreri.

Badea Gligor sta la o parte gânditor, cu fruntea încrețită de bătrânețe și cu mâna la tâmplă.

Când fierberea era mai mare, se sculă în picioare și zise comitetului:

— „Oameni buni, fiți pe pașe, eu dau jumătate din pădurea mea din Dos, s'o fașem meteri și vând locul meu din Stână și boii, da lucru să nu înceteze nișicum“. După acestea el se sculă și eși pe ușă afară.

La auzul acestora comitetul rămase mirat și nu știa de unde să continue discuțiile întrerupte.

Atunci preotul, care cunoștea firea lui badea Gligor, luă cuvântul și porunci să se ia măsuri pentru tăierea lemnelor din pădure și facerea metrilor în prestație.

Metri s'au vândut cu 80.000 lei, iar banii în numerar cu care a contribuit, se ridică la suma de 220.000 lei. In anii 1926/28 această sumă era bani mulți, făcând socoteală că edificarea bisericii cu toate speșele a costat 570.000 lei. Iată dar că Badea Gligor a contribuit cu jumătate costul edificării bisericii.

Părintele, ori de câteori avea ceva greutăți se plângea lui ca unui frate, el îi mângăia, zicând:

FOILETON

Mitropolitul Simion Ștefan

de Prof. Dr. IOAN ZĂGREAN
(Urmare și fine)

Voia Domnului a fost însă, ca trudnica lucrare a ieromonahului Silvestru să nu-i aducă acestuia bucuria de a-și vedea sfârșit rodul ostenețelor lui; așa dar murind acesta în timp ce se ostenea la traducere, mitropolitul Simion Ștefan a trebuit să continue migăloasa lucrare a acestuia, căci iată ce spune el în Predoslovie (prefață): „Acest Testament l-au început a-l izvodii eromonah Silvestru din porunca și chelșugul Măriei Sale (adecă a lui Rákoczy) și el s'a ostenit cât s'a putut și curând i s'a întâmplat lui moarte“. Mai departe ne spune că n'a lăsat traducerea lui Silvestru așa cum a rămas dela acesta, ci s'a apucat „a o posledui (revedea) și unde n'a fost bine, am isprăvit și am umplut și am tocmit din

cât am putut“. De asemenea arată că s'a folosit mai mult de isvorul grecesc, dar a mai folosit și traduceri slavonești și latinești, iar la urmă i-a adăugat o „șumă“ (cuprins).

În aceeași prefață mitropolitul Simion Ștefan ridică însă două chestiuni care i-au făcut cunoscut numele peste veacuri — și anume: Conștiința unității neamului românesc și nevoia creării unei singure limbi literare pentru toate ținuturile românești. Iată cum se exprimă el: „Aceasta încă vă rugăm să luați aminte, că Românii nu grăesc în toate țările într'un chip, încă neci într'o țară toți într'un chip; pentru aceia cu nevoe poate să scrie cineva să înțeleagă toți, grăind un lucru unii într'un chip, alții într'alt chip: au veșmânt, au vase, au altele multe nu le numesc într'un chip. Bine știm că cuvintele trebuie să fie ca banii, că banii aceia sunt buni, cari umblă în toate țările, așa și cuvintele, acelea sunt bune, cari le înțeleg toți. Noi drept aceia ne-am silit, din cât am putut, să izvodim așa cum să înțeleagă toți; iară de nu vor

înțelege toți, nu-i de vina noastră, ce-i de vina celuia ce-a răsfiat Românii printr'alte țări, de și-au mestecat cuvintele, de nu grăesc toți într'un chip“. Iată ce idei minunate pentru acea vreme, frământau mintea mitropolitului Simeon Ștefan care, deși nu va fi fost un om prea învățat, a avut totuși cunoștințe de limbi streine și în special grecească, putând astfel duce la bun sfârșit traducerea Noului Testament.

Aceste idei așa de însemnate pentru vremea aceea, exprimate destul de modest, nu mai fuseseră scoase la iveală în acea vreme, deoarece o asemenea îndrăzneală ar fi fost scump plătită. Iar dacă mai adaogăm că mitropolitul Simion Ștefan a lucrat cu mult suflet și cu multă răbdare la tâlmăcire, dându-și silința să găsească cele mai potrivite cuvinte spre a fi înțeles de toți Românii, atunci putem prețui cum se cuvina marea lucrare a luminatului ierarh.

Iată acum și titlul complet al cărții, transcris cu litere latine. (Cartea a fost tipărită cu litere cirilice):

— „Fii pe pașe părinte, n'avea nici o teamă, stau eu bun la toate, până mai trădesc“.

Cu toată truda și sbuciumul ce a depus la edificarea bisericii n'a avut norocul ca rămășițele pământeste să i se odihnească lângă locașul care ar fi dorit; deoarece una din fiicele sale s'a dus în comuna Ianova jud. Timiș-Torontal, unde l'au dus și pe el. Aici de părere de rău că s'a despărțit de biserică, de oamenii lui și

de satul în care a văzut lumina zilei și-a dat sufletul în mâinile Creatorului.

El a murit, însă fapta lui va trăi veacuri de-a rândul.

Din inițiativa preotului local și a comitetului parohial, i s'a așezat o placă de marmură deasupra ușii dela intrare, unde i-au săpat numele spre veșnică amintire.

Bine primită să-i fie jertfa.

I. ROSA

VOCAȚIUNEA

„Umblând Iisus pe lângă marea Galilei, a văzut pe doi frați, pe Simon ce se zice Petru și pe Andrei fratele lui, aruncând mreaja în mare că erau pescari. Și a zis lor: veniți după mine și vă voi face pescari de oameni. Iar ei îndată lăsând mrejele s'au dus după Dânsul“. (Mat. IV. v. 18—21).

În acest chip s'a adresat Domnul nostru Iisus Hristos sfinților săi apostoli și tot în acest chip, până la cea din urmă zi a existenței Bisericii sale aci pe pământ, se adresează celor ce intră în cler pentru servirea apostoliei sale.

Cei chemați la preoție au inima plină de visuri mărețe, departe de țărnicurile ispititoare ale averii, ale onorurilor sau ale puterii, se mulțumesc numai cu acele adieri îmbalsamate cari vin dela dânsese. Înainte de chemare pescari-preoți ar fi vrut, ca și marii exploratori, să cucerească lumea cu comorile ei; Iisus însă care-i privea de pe țărmul mării, le-a vorbit și ei părăsindu-și mrejele, părăsind orice altă dorință lumească, au mers după Dânsul.

Chemarea Domnului este calea care duce la cea mai înaltă demnitate, rânduită de Mântuitorul nostru în sânul Bisericii sale. „Voi sunteți sarea pământului, iar de se va strica sarea cu ce se va săra? Mai mult nu va fi de treabă, fără numai să se lapede afară și să se calce de oameni“. (Mat. V. v. 3).

Preoția trebuie să fie pentru lume o carte totdeauna deschisă, unde să poată veni să-și învețe datoriile, înlocuind cum învață minunile lui Dumnezeu în cartea mereu deschisă a naturii. Viața clericilor este cartea de îndrumare a laicilor, pentru că în-

trânsa se citește cum să ne purtăm și cum se cuvine ca să trăim.

Preoția este capul și conducătoarea oricărui popor creștin. În preoție deci, mai mult ca oriunde, ordinea trebuie să fie observată, slujbele hotărâte, ritualul stabilit și păzit, căci preotul care este slab, nu este slab numai pentru el singur, ci pentru întreaga obște, pentru că preotul ignorant propagă întunericul, preotul care cade doboară întotdeauna pe cineva.

Ordinea trebuie să fie observată cu strictețe, fiecare trebuie să fie la locul său, adică să fi auzit glasul Stăpânului și să-L urmeze din plin elan sufletește; cu alte cuvinte cei ce vin la preoție se cere ca să aibă vocațiune.

„Cine nu intră pe ușe în staulul oilor, ci sare pe aiurea, acela este fur și tâlhar“. (Ioan X. v. 1).

Ușa de care ne vorbește este Iisus, de unde urmează să știm, că numai Domnul este calea și că numai prin această ușe cine va intra, va ajunge în împărăția Lui.

Sunt unii însă cari au făcut spărături ca să pătrundă în turma sfântă și au numit spărăturile aceste uși. Au fost asemenea uși când prin recomandarea celor mari, în fruntea turmei lui Hristos, se așezau nevrednici, când ușa s'a poleit și când părinții sau oarecari interese de familie, face pe unii nepregătiți ca să intre pe această ușe, deschisă încă și azi.

Nici una din aceste uși nu este cea adevărată. Iisus Hristos este singura și adevărata ușe.

Deci, chiar de am fi noi împodobiți cu toate virtuțile, dacă graiul Duhului Sfânt nu ne deschide ușa, noi nu putem să intrăm. Iar dacă

ne-am întors pe altă cale decât a supunerii la chemarea Episcopului nostru, noi nu suntem introduși de portarul Bisericii și prin urmare nu ne-a fost deschisă adevărata ușe Iisus Hristos, ci ca niște furi și tâlhari ne-am strecurat.

Când un tânăr vine la preoție, el este cercetat canonic și dela duhovnic aude acel solemn da sau nu. Când acesta i-a dat răspunsul, Iisus este acolo de față, repetând pentru cei aleși chemarea sa: „Veniți după mine“. Iată pentru ce, întrebându-l în ziua judecată, vom avea de dat răspuns la vina noastră.

Datoria noastră deci, este ca înainte de a fi aleși, să ne descoperim Episcopului locului, pentru că nu toți trebuie primiți în preoție, ci numai cei demni și a căror viață este încercată.

Nu totdeauna cu mulți se poate face mult și apoi în ce privește Biserica și servitorii ei, se poate ca adesea aceștia să fie mulți, dar din-

trânsii să nu fie decât foarte puțini servitori a lui Dumnezeu. Noi, spre pildă suntem câteva mii de preoți în România și îndurerăți privim cum lumea se face din nou păgână, pe când Sf. Apostoli au fost numai 12 și au convertit lumea toată în calea lor. Ce grozav examen de conștiință avem de suferit și câte mărturisiri jalnice și dureroase avem de făcut.

La judecată se vor alege toți; atunci se va vădi cel chemat și răsplătit va primi, asemenea se va vădi cel intrat în staul pe aiurea și se va pedepsi.

Pulberea umilinței în care ne zăbătem din pricina neglijențelor noastre, amintirea necredinței noastre, lacrimile căinței cari vor curge gândindu-ne la greșalele noastre, sunt plămădeala unui fel de tină cu care ungându-ne ochii, vom eși preoți noi și în totul regenerați.

Lacrimile lui David sunt și azi modelul pocăiților și orice preot pocăit, cu ușurință va dobândi mila și iertarea lui Dumnezeu.

Preot V. PĂSLARU

CONFERINȚE RELIGIOASE

Cerc preoțesc

Cercul preoțesc V „Bedeciu“ — protopopiatul Huedin, urmând programului stabilit a ținut în această primăvară adunarea sa în parohia Dealul-mare, la care au participat C. C. preoți: Traian Sava-Bedeciu, Ioan Romanet-Rișcă de jos, Vitalie Bocănescu-Dângăul mic, Teofil Camiceanu-Dealul mare, Ierom. Vladimir Cristea-Lăpustești și Silvan Donos-Bica.

S'a oficiat Utrenia și sf. Liturghie la sfârșitul căreia a predicat C. pr. Vitalie Bocănescu despre „Orbirea

sufletească“, care este intrupată în cei ce se depărtează de învățătura lui Hristos.

S'a slujit parastas pentru Eroii și Martirii Neamului, în frunte cu prot. Aurel Munteanu. S'a continuat cu sfințirea apei, după care a conferențiat P. C. pr. Traian Sava, despre „Sf. Preoție“, arătând originea acestei sf. Taine și că numai preoții sunt adevărații slujitori ai Altarului, iar cei ce înlăuntră această taină sunt rătăciți dela dreapta credință.

Viitoarea ședință a cercului religios s'a fixat a se ține în parohia Bica. Cronicar.

CRONICA EVENIMENTELOR

INTERNE

DI Dr. Petru Groza la Sofia. Sosirea guvernului român a prilejuit o entuziastă manifestație de simpatie. Delegația română a fost întâmpinată de membrii guvernului bulgar, în frunte cu d. Gh. Dimitrov, președ. Consiliului, care a urat bun venit dlui Dr. Petru Groza și celorlalți membri ai delegației.

D. prim ministru Dr. Petru Groza a adresat apoi, prin microfonul posturilor de radio, un cuvânt popoului bulgar.

După vizitele făcute dlor Gh. Dimitrov și Simon Gheorghiev, mini-

strul afacerilor străine, delegația română a depus o coroană pe mormântul eroilor luptei antifasciste.

La ora 12, primul ministru bulgar și vicepreșed. Consiliului, d. Simon Gheorghiev, au întors vizitele dlor Dr. Petru Groza și Gh. Tătărescu.

Raționalizarea brațelor de lucru. S'a întocmit un jurnal al Consiliului de miniștri privind la „redistribuirea brațelor de lucru“. Urmează ca în cursul săptămânii viitoare patronii împreună cu delegații sindicali să treacă la alcătuirea tablourilor de personal prisoselnic în vederea concedierii sau a repartizării

NOUL TESTAMENT

sau

împăcarea au legea cea nouă alui Isus Hristos Domnului nostru.

Izvodit cu mare socotință din izvod grecesc și slavonesc pre limba rumânească, cu îndemnarea și porunca, dimpreună cu toată cheltuiala a măriei Sale

Gheorghe Racoci
craiu Ardealului etc.

Tipăritu s'au întru a măriei sale

Tipografie dintăiu nouă
în Ardeal în cetatea
Belgradului

Anii dela intruparea Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos 1648

Luna lui Genuarie 20.

Dar afară de această carte, Mitropolitul Simion Ștefan s'a ostenit și la alte tipărituri, dintre

care cea mai importantă este Psaltirea dela Bălgrad din 1651.

Faptul că mitropolitul Simion Ștefan a fost un vrednic păstor, se poate vedea și de acolo că s'a îngrijit ca preoții români să se bucure și pe mai departe de drepturile și scutițiile pe care le avuseră mai înainte și care li se recunoscuseră prin acte oficiale. Așa se face că după ce la 1651 principele Gheorghe Rákoczy îi dă o diplomă nouă de întărire în scaunul vlădicesc din Bălgrad și îi supune și biserica românească din părțile Sătmărulei, iar într'o anumită privință și Maramureșul. La 28 Ian. 1653 la cererea lui, Gheorghe Rákoczy întărește dreptul preoților de a fi scutiți de clacă și robot la domnii, pe moșia cărora se aflau.

Despre sfârșitul mitropolitului Simion Ștefan nu se știe nimic sigur, afară de faptul că a rămas în scaun până la moartea sa. Istoricul Iorga spune că a murit la 1653 (deci a păstorit 10 ani). După I. Lupaș pe la 1655 Mitropolitul nu mai trăia, iar Șt. Meșez bazat pe documente ungurești susține

că a murit în vara anului 1656 și că deci ar fi păstorit 13 ani.

Aruncând acum o scurtă privire asupra vieții și activității mitropolitului Simion Ștefan, ne putem da seama că el a purtat cu vrednicie cărja de arhipăstor — atât pe cât se putea cere dela un Vlădică român pe acea vreme de cumplită împilare. Dacă nu s'a arătat totdeauna dârz față de cereștile stăpânilor, a făcut-o spre a nu întărta și mai mult pe aceștia și spre a nu-și imbrânci frații iobagi în și mai mari nenorociri. N'a cedat însă nimic din ceea ce ar fi putut atinge unitatea credinței străbune, iar prin munca lui plină de stăruință, a pus în mâna Românilor de pretutindeni Cartea mântuitoare de suflete: Noul Testament al Domnului nostru Iisus Hristos. Pentru acest motiv se cade să-i cinstim după cuviință amintirea, căci el a fost un ierarh ale cărui fapte pot fi socotite ca o piatră de hotar în viața neamului nostru.

în locurile unde se simte nevoia de brațe de muncă.

Măsura dictată de necesitatea normalizării procesului de producție, trebuie aplicată cu deosebită grijă și simț al realității. Altfel „raționalizarea” devine un instrument primejdios, de natură să creeze nu numai nemulțumiri și ci grave prejudicii.

Reforma monetară. Ministerul Industriei și Comerțului a dispus accelerarea lucrărilor în legătură cu stabilizarea economică și reforma monetară privind acest departament.

EXTERNE

Conferința dela Paris. Conferința celor 16 state pentru cooperarea economică europeană s'a deschis Duminecă după amiază, la ora 16, sub prezidenția dlui Bevin.

D. Bevin a dat imediat cuvântul dlui Horvo Alphand, președintele comitetului de lucru. D. Horvo Alphand a rezumat astfel lucrările comitetului:

„Comitetul supune conferinței următoarele propuneri: 1. Numirea secretarului general Bouchinet Sorrolle. 2. Proiectul de organizare, la care este anexat proiectul de regulament.

Se anunță că „circa 2.500.000.000 lire sterline este suma prevăzută, după unele cercuri americane, pentru ajutorul economic pe care Statele unite vor să-l acorde Europei”.

Rusia și Cehoslovacia semnează un acord pe 5 ani. La 9 Iulie a. c. delegația guvernului cehoslovac, condusă de primul ministru Clement Gottwald a sosit la Moscova. În cursul discuțiilor, care au avut loc într'un spirit de cordialitate și de prietenie, reprezentanții Cehoslovaciei și ai Uniunii Sovietice au abordat probleme importante privind politica internațională. S'a acordat o atenție deosebită problemelor economice.

Având în vedere aceste scopuri, cele două guverne vor semna un acord pe o durată de 5 ani, asupra livrării mutuale de mărfuri.

Data în fața noastră, certificând semnătura și datele arătate.

Director, Semnătura.
Cluj, la 12 Iulie 1947.
NICOLAE C. Hașcău
Episcop secretar

Nr. 320/1947.

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia vacantă de clasa II, Ampoița, protopopiatul Alba Iulia, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renășterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariul dela Stat conform pregătirei.

2. Sesiune parohială veche 2 jug. 255 stj., iar din Reforma agrară 25 jug. 1215 stj. în hotarul comunei Vingard.

3. Locuință natură, pusă la dispoziția preotului de către parohie, în lipsă de case parohiale.

4. Venitele stolare obicinuie în parohie și cari sunt benevole.

Reflectanții la acest post își vor înainta, în termenul deschis, cererile legale de concurs, Veneratului Consiliu eparhial din Cluj, iar cu prealabila noastră incuviințare, se vor putea prezenta în parohie spre a liturghisi, predica și a face cunoștință cu enoriașii.

Concurenții vor prezenta actul de învoire dela Preasfințitul Episcop, fără de care nu vor fi lăsați în parohie.

Alba Iulia, la 5 Iulie 1947.

Oficiul Protopopesc, în înțelegere cu Consiliul parohial din Ampoița.

Protopop Alexandru Baba

Nr. 4355/1947. Aprobata.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial dela 9 Iulie 1947.

NICOLAE Prot. stavr. I. Rușdea
Episcop secretar

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj

PARTEA OFICIALA

Nr. 4161/1947.

Circulară

către Prea Cucernici Părinți Protopopi și Cucernici Preoți

Drept temă spre a fi tratată cu ocazia conferințelor preoțești din toamnă, se va lucra de fiecare preot în parte subiectul:

„Hristos în mijlocul vremii de azi”.

Trebuind să se desvolte teza, că ori ce învățătură omenească se schimbă după vremuri și împrejurări, învățătura lui Hristos fiind însă învățătură dumnezească e potrivită și mântuitoare în toate vremurile și în toate împrejurările. Acest adevăr este un imperativ al vremii care obligă preotul la o activitate mai plină de devotament în mijlocul turmei păstorite. Preotul trebuie să fie stegarul unei munci săvârșite până la sacrificiu, zelul și puterea de jertfă izvorându-i din convingerea nesdruncinată, că Evanghelia Mântuitorului este singura directivă izbăvitoare în mijlocul ideologiilor care frământă azi sufletul omenirii.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial dela 9 Iulie 1947.

NICOLAE Prot. stavr. I. Rușdea
Episcop secretar

Nr. 4340/1947.

Circulară

Către Prea Cucernicii Părinți Protopopi tractuali, Cucernicii preoți și cântăreții bisericesti

Vă comunicăm spre urgență conform adresa Nr. 29734/1947 a Casei I. O. V. R. comunicată nouă de Onor. Minister al Cultelor:

COPIE

Pentru aplicarea dispozițiilor art. 69 din lege pentru evaluarea și perceperea veniturilor și pentru fixarea cheltuielilor statului pe exercițiul 1947/48, în ce privește încasarea drepturilor de pensie de războiu I. O. V. R. și salariu dintr'o funcțiune publică plătită de Stat, județ sau comună sau sunt angajați temporar cu plata din acelaș buget.

Avem onoare a vă ruga să binevoii a dispune ca serviciile de personal — atât din centrală cât și din exterior să ceară invalizilor, văduvelor de războiu și părinților de eroi, care sunt în cauză și cad sub prevederile art. 69 din legea menționată, să depună cât mai urgent declarațiune de optare în dublu exemplar, după modelul anexat.

Un exemplar din aceste opțiuni — repartizate la Administrația financiară plătitoare de pensii, rugăm să fie înborderate nominal cu numărul de decizie sau titlu și trimise de Dv. Administrațiilor financiare pentru executare.

Un exemplar din declarație se va anexa la cazierul celui în cauză.

Un exemplar din borderoul nominal din cele trimise la Administrații să se trimită casei I. O. V. R. Direcția Contabilității pentru a se lua notă la partida respectivă a pensionarului.

Lucrarea fiind de importanță bugetară financiară, avem onoare a vă ruga să binevoii a dispune o atenție și urgentă efectuare.

Director general, Director,
ss. Pantazi Indescifrabil

COPIE MODEL:

Declarație de opțiune

Pentru aplicarea dispozițiilor art. 69 din legea bugetară pe exercițiul 1947/48.

Subsemnat gradul (funcțiuni) la autoritatea având și pensia de (invalid, văduvă sau părinte de eroi) în baza (deciziei sau titlului de pensie) prin Administrația Financiară declar că începând cu data aplicării legii susmenționată optez să primesc în întregime (salariu sau pensie) de lei ce primesc dela (instituție sau Administrația Financiară și 25% din salariu sau pensie) de lei.

Data la (localitatea) azi (data) /1947.

AU APĂRUT!

BIBLIOTECA:

CĂRȚI NOUI!

„VENIȚI DE LUAȚI LUMINĂ”

Prof. T. Ciuruș
Slujba preoției

Pag. 24. Lei 12.000.

Augusta Bunescu

Dreptatea

3 legende creștine

Pag. 40. Lei 20.000.

Pr. Aug. Faur

Sfânta cruce

Pag. 32. Lei 15.000.

Diacon Dr. I. Zegreanu
Sfânta tradițiune

Pag. 24. Lei 12.000.

Dr. E. Nicoară
Mucenicul Aurel

(Pătimirile Prot. Aurel Munteanu din Huedin)

Pag. 48. Lei 20.000.

Pr. Prof. I. Bunea
Frăția credinții
și credința națională

Pag. 32. Lei 15.000.

Prof. Ileana Ducaru-Bogdan
Stanca Doamna

Pag. 20. Lei 12.000.

Dumitru Ciurea
Biserica lui Hristos

Pag. 24. Lei 12.000.

Pr. Vasile Deac-Simionești
Sfintele Icoane

Pag. 32. Lei 15.000.

Zorica Lațcu
Osana luminii

cele mai frumoase poezii religioase din literatura română

Pag. 64 mari. Lei 100.000.

Asemenea se mai găsesc în depozitul Episcopiei:

NOUL TESTAMENT

(pe hârtie velină) broșat,

ediția tălmăcită de P. S. S. Episcopul NICOLAE COLAN, Lei 400.000, iar din cărțile editate mai de mult se pot trimite contra cost următoarele:

Prof. univ. V. Stanciu:	Minunate sunt lucrurile Tale, Doamne, pg. 248	Lei 100.000
Prot. Dr. L. G. Munteanu:	Sf. Apostol Pavel pg. 248	150.000
" "	Sf. Apostol Petru pg. 208	150.000
" "	Sf. Ev. Ioan, pag. 248	150.000
" * * "	Viața Sf. Apostoli....., pag. 256	100.000
	Din poezia Vieții Ilustrate, (o frumoasă antologie de poezie creștină)	100.000
Mitrop. Andrei Șaguna:	„Predici”, pag. 320	300.000
Preot Teodor Ciceu:	Tălmăcirii, pag. 230	150.000
" "	Praznicile legii noastre, pag. 104	80.000
Prof. Florea Mureșan:	Catedrala, pag. 62	40.000
Prof. Augustin Faur:	Mănăstirea „Sf. Ana”, pag. 58	30.000
" * * "	„Psaltirea”, pag. 232	300.000
Episcop Nicolae Colan:	„În legături”, pag. 92	100.000
Preot Fl. Ciomoleanu:	Manual de tipic	150.000
Academia Română:	Indreptar ortografic.	40.000
Episcop Nicolae Colan:	„Pâinea Vieții” carte de rugăciuni	50.000

Cucernicii preoți vor găsi în aceste cărți hrană sufletească aleasă pentru popor. Imbrățișind adevărurile de credință ale ortodoxiei, cărțile cuprind și material antisectar. Limba ușoară și prețul foarte scăzut le pune la îndemâna tuturor. Comenzile se vor face pe adresa Consiliului Eparhial, socotindu-se 20% spese de transport. Prețul cărților și al speselor se va trimite odată cu comanda pe adresa: Episcopia ort. rom., Cluj. Depozitul de cărți.